

Locuinta Redactorului:

si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a tragatorului [Lö-
vészuteza], Nr. 5.

Sorisorile nefrancate nu se vor
primi decat numai de la coresponden-
tii regulari ai „Federatiunei.”
Articoli transisi si nepublicati se
vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literar, comercial si economic.

Va esigi Mercuri-a, Vineri-a si Domineca.

Pest'a, 16/28. sept., 1872.

Dlu Andrassy si-implintin fine promisiunea data, ca-ci in vna din dillele abie trecute presinta delegatiunilor carteas resia, seu mai bine numai legatur'a rosia, de-ora ce cuprinsulu ei e cu totul fara importantia, si nu correspunde nici chiar scopului, care lu reclama si pretindu asemenea imparatesiri, adica d'a chiarifica representantia a poporeloru despre situatiunea actuale, a imperiului, despre mersulu si directiunea politicei statului; cu alte cuvinte: despre relatiunile monarciei catra celealte state, precum si despre pericolele eventuale seu imbunatatirile ei. Ce e dreptu membrui delegatiunilor afara din cartea rosia complimentele cu care au fostu intimpinatu in tote partile cerculariului de inaugurate a lui Andrassy; ei afara mai departe cum e datin'a a se salutu omenii in Chin'a, etc. inse despre relatiunile in cari se afla monarc'a ostrunguresca cu statele dadatoare de tonu alu Europei, despre importantia de care se bucura ea in concertulu europen, mai departa despre solennitatea omagiale din Berolinu si despre aspiratiunile austro-unguresci in Orientu carteas rosia a lui Andrassy tace tacerea pescelui, si despre tote acestea delegatiunile nu afara nici catu e negru sub unghia. D'in telegrammele veri carui diuariu semi-official omulu si-pote forma despre acestea unu conceptu multu mai bunu de catu din espunerea cancelariului astriacu, si totusi chiaru acesta espunere are se des desluciri reprezentantiloru officiali despre necessitatea enor-melor inarmari ale monarciei, precum si despre prospectele venitoriu pentru care se spera.

D'intre correspondintele lui Andrassy in locu primu merita tota attentiunea nostra imprenjurarea, ca Austria a refusatu d'a intrevini in favorul jidaniilor din Romania, cu scopu d'a evit veri ce apparintia, ca ea ar' voi dora se essece pressiune a supr'a guvernului romanu, si a lu compromis prin una asemenea pressiune.

Despre reportele catra Francia se face a mentione fugitiva numai in doue epistole ale lui Hoyos, publicate si acestea numai in estrasu, prin urmare correse si censurate, cu tote acestea inse din cuprinsulu loru appare in modu invederatu, ca representantele austriaci considera consolidarea Franciei de una siansa favorable pentru Austria. Cu Russi'a dlu Andrassy schimba cuvinte de totu amicale. Asie baronulu Langenau scie a povestii, ca cancelariulu russescu Gorciacofu a fostu cu totulu esaltatu prin interessantulu cerculariu alu lui Andrassy, prin ce era dlu Andrassy a devinutu atatu de esaltatu, incat lu numai decat condeiu in mana si dechiaru, ca se fericiteaza pentru bunavointia lui Gorciacofu.

De aci se intielege pre naturalu ca impresiunea, ce o face carta rosia, e forte neplacuta si deprimetoria. Cea mai mare parte din depesiele comunicate sunt reprobusse numai ca estrasu, si la-cunile censurei de una parte, era de alta stergere cele multe ni reteta in modu evident, ca chiaru si din aceste acte sa eliminatu totu ce ar pot fi de interesu politico. In facia acestei procederi misteriose totu omulu se intreba cu uimire, ca acesta se fie ore cooperarea reprezentantiei poporeloru si a esecutivei? si daca se mai poate numi acestu-a parlamentarismu seu nu! Estu modu se pare, ca Ostrungurie i s'ar fi ciontatu veri ce ingerintia o supr'a constalarii politicei esterne, si tocma acesta politica esterna afurisita impune poporeloru cele mai mari sacrificie de avere si sanje. Se pot ca la redactarea cartii rosie, dlu Andrassy inca si-a adoptatu de simbolu massim'a „tacere e miere“ dar' se grigesca ca nu cumva acesta tacere se devina in urma amara.

De cateva dille incoce masina parlamentaria a Ungariei fu cu totulu in nelucrare, si numai sectiunile camerei mai dadeau orecari semne de vietia. Abie asta-di se intrunira parintii patriei la una siedintia publica, in carea si-luara inceputul desbatelerile a supr'a projectelor de adresa ca respunsu la discursulu de tronu.

Agitatuniile pentru alegerea de presedinte alu republicei americane s'au inceputu, precum este cunoscutu, inca de asta primavera: ele s'au continuat cu mare zel si multa assiduitate din partea ambelor partite mai si cu catu tempulu de alegere se apropiu mai multe cu atatu aceste agitatuni i-au unu caracter mai energic, mai ostentativ si chiaru mai ostilu. Actualulu presedinte, generalulu Grant, care nu de multu parca a avea una partita multu mai neinsemnata decat contra-candidatulu seu Greeley, asta-di era si are cele mai multe si mai bune auspicie de reesire. Septeman'a trecuta s'a tienutu in Pittsburg una adunare numerosa de republicanu, carea s'a enunciatu in favorul lui Grant, si ale carei decisiuni contineu ciara unu protestu solemn contra ori-carei schimbari de controla a supra armatei, flottei si a tesaurului repulicei, si creu aplicarea legei contra coalitiunei contrarie, precare o numescu corupta si plina de elemente ostile contra toturoru acelor-a cari nu sunt ca ei animati de spiritulu resbunarii contra partiloru judice ale Americei. Adunarea si esprime cu mandria increderea ce o are in generalulu Grant, in capacitatea si patriotismulu lui, si se obliga a-i da totu-de-un'a sprinjulu celu mai poternicu. Facia de acesta demonstratiune senatorulu Summer a publicat unu manifestu catra alegatorii sei, in care repetiesce cu mai mare pondu si multu mai apriatu tote acele motive, pre a caror basa prefera elu pre Greeley inaintea lui Grant ca candidatul postulu de presedinte alu republicei.

Cartea rosia a lui Andrassy, ministru de externe alu Ostrungurie, despre carea vorbiram in unu din numerii trecuti ai diuariului nostru, se publica in 23 l. c. Precum se scie, cuprinsulu acestui documentu e de pucinu interesu, din care causa ne marginim a publica numai corespondintele privitorie la pretinsele persecutiuni ale jidaniilor in Romania.

Contele Andrassy catra Schlechta in Bucuresci.

Vie'n'a, 13. fauru, 1872.

Eu approbu, ca dta te-ai alaturata la pasii collectivi ai corpului consular, din incidentele escesselor de la Cahulu. Ne bucuram vedintu, ca guvernul pare a fi resolutu, a continuu cu energia investigatiunea.

Vie'n'a, 27. martie, 1872.

Dupa mai multe sciri private, israelitii cred ca la pasci voru fi din nou amenintati de persecutiuni si se temu, ca mesurele luate de catra officie nu voru fi suficiente. Spune guvernului, ca noi i crediuram, ca la casulu obveniente, va se nimeri measurele necesarie.

Bud'a, 8. aprile, 1872.

Dupa aretarea telegrafica a dta de la 3. aprile, se pare ca consululu generale anglesu din Bucuresci a primitu de la guvernulu seu informatiuni calculate in cestiunea israelitiloru.

Nisce sciri private, ce au sositu aici, annuncia, ca „alliantia israelita“, ar' fi primitu asignurarea de la guvernulu germanu, ca acestu-a va face pasi in Bucuresci ca israelitii, cari au sufferit prin violentie mai recente din Moldova, se fia ore-si catu-va despagnbiti.

Dta esti impoternicitu aeventualmente a te associ la unu astfelu de pasiu, manifestandu totu-odata deplin'a nostra incredere ce o avem catra guvernulu principiaru, catra intentiunile si vitalitatea lui, cari lu va face, ca, abstragandu de la tota influintia esteriora, se liniscasca pre israeliti in justele loru pretensiuni.

Vie'n'a, 23. aprile, 1872.

Cu tote ca capitulatiunile ne ar' fi indrepatit a protesta contra judecarii rabbinului Alter Brandes prin tribunale romane, totu-si n'am facutu-o pentru ca se nu facem greutati guvernului. Noi inse suntemu indrepatit a pretinde, ca Brandes, pre langa cautune, se se puna pre prioru liberu, si se fia prevedutu, in spitalulu civilu pana atunci, pana candu judecatori'a de prim'a instantia si va fi pronuntata verdictulu. Daca nu se va absolve, apoi dta ai se te intrepuni, ca Brandes se fia agrafat.

Tisza-Lucz, 1. mai 1872.

Mi-e intentiunea, ca se insisti pentru neamenita eliberare a condamnatului. Daca lucrul are se vina innaintea

Prețul de Prenumerat:

Pre trei lune . . . . . 8 fr. v.
Pre siese lune . . . . . 6 " "
Pre anul intregu . . . . . 12 " "
Prez. intregu 30 Fr. = 30 lei in
" 6 lune 16 " = 16 " "
" 3 — 8 " = 8 " "

Pentru Romani'a:
prez. intregu 30 Fr. = 30 lei in
10 cr. de linia, si 30 cr. taxa tim-
bra pentru fisco-care publica-
tione separatu. In locuin deschis
20 cr. de linia.
Unu exemplar costa 10 cr.

casatiunii, dar la acest'a numai subacea conditiune ne vomu invoc, ca alte persecutiuni judecatoresci nu se vor mai face.

Baronulu Schlechta catra e. Andrassy.

Bucuresci, 3. maiu, 1872.
Rabinulu Alter Brandes si conacustulu seu Goldschlager fure agrafati de principale, si eri sera eliberati.

Contele Andrassy catra c. Beust in Londra.

Vie'n'a, 21. iunie 1872.

Precum, fara indoiala, va fi conoscutu es. vostre, guvernul anglesu regescu'st' addressat catra mai multe cabinete, ca toti la-o-lalta se redicam cuventul in Bucuresci, in favorul israelitiloru, espusi la repetate persecutiuni in principalele dunarene.

Prin serisore de la 13. aprile, ambasadorulu Maj. Sale britanice mi-comunica ca Anglia a facutu atentu si a admonisut pre guvernulu principiaru despre periculele, cari aru trebui se amenintie pre israelitii de acolo cu ocaziunea imminentei serbatori a pascelor, daca din nou s'ar ivi desele suspiciuni si acusari pentru pretins'a intrebuintiare de sange crestinescu la ceremoniele pascelor.

Dlu Andrew Buchanan propusse cu asta cale guvernului c. reg. se cumpenesca, daca nu afia cu scopu in interesu omeuimiei a adresat unu asemenea protestu catra cabinetul principiaru. In responsul meu verbalu la acesta propunere, nu m'am potutu alaturat la opinionea, ca pasulu projectat ar fi aptu, a promove cu eficiența securitatea personala a israelitiloru in Moldo-Romania.

D'in parte-mi am credutu ca a astfelu de influintare a poterilor, din partea contrariei guvernului tierrei, intre cari sunt de a se cauta uditoriu nelinișcii, se va areta ca pressiune esigata. In facatul a supr'a oficiolatorul locale in favorul elementelor israelitene in ochii partidei rostornatoria, ar' d'ou nutremte miscamintelor din tierra, ba si orasi care apantia de indreptare nationala.

De si n'am potutu supprime ingrijirile de mai susu, totu-si persevaram in dorintia nostra si n'am remasu neactivi, de a vedea in statul vecinu sustinuta liniscea si pacea.

Instructiunile catra agintele si consululu generale os-trungurescu s'au tramsu degaja, cari l'au indrumatu, a esprime ministrului esternelor de d'ncolo increderea, care o a avem catra nesuntiile seriose, de primu interesu pentru guvernulu romanu, d'a sustinere cu severitate ordinea publica si mai cu sema a luat de tempru tote mesurele, cari ar' pot mai bine apera israelitii.

Cu privire la eventualitatea unei purcederi comune a reprezentantiloru esterni din Bucuresci, dlu Schlechta inca nu plenipotentiatu, a se alaturat collegilor sei.

Contele Andrassy catra b. Schlechta in Bucuresci.

Vie'n'a, 15. iuliu 1872.

In raportul dta de la 19. iunie nu-ai descrisu impreunea, care a provocat-o sciri multu discutate in temporu din urma despre o intrevire diplomatica in privintia cestiunei israelitilor romani, atatu in cercurile ministeriale, catu si in organele publice din Romania. Am prevedutu acesta impressiune.

Cu atatu appare mai de dorit, ca emancipatiunea poporatiunei de credintia mosaica se se prepare in mesur'a, incat ea se va areta corespondentia relatiuniloru, prin initia iv'a guvernului romanu astfelu, ca acestu progressu civilisatoriu se nu pota fi aretatu ca unu rezultat alu pressiunii d'in afara.

Pentru o astfelu de renovare profunda inse se pare ca Romania acum'a are pucinu terenu si respectivele mesure se pota pune in prassa numai mereu si graduatim; era guvernulu principiaru ar' trebui se se interesdie, ca ansele la gravaminele, asi'e dicundu periodice ale poterilor europei despre persecutiunile israelitiloru, de adi incolu se se impucineze dupa potentia. La acest'a ar' contribui mai multu astfelu de nesuntie prin cari s'ar' micsora pucinul prospectu spre nepedepsire, ce lu-d'a provocatorilor si complicilor astorfelui de escesse actual'a procedura criminala romana.

Benevoiti, die, a consultat confidential acestu obiectu cu ministrii principelui Carolu, in intielessulu observariloru presenti, si a mi-reportat cum s'au primitu indegetarile dta.

Gladstone liberalulu, ministrul principilor Germani, trebuia să serveasca interesele germane; si Spania au fostu să cada în aceea-si cursă, de care nu scapă de cătu deschindu o prapastie unde a fostu precipitată Franța prin ne-norocitele intrigi spaniole. Romanii liberi sunt putieni si sunt iucunguriati de trei mari imperii. Nu numai nu potura să libereze pre alti romani sclavi ai imperiilor vecinate, dar' sunt nesiguri putienii liberi de a remană liberi. Aceasta e o positiune dorerosa din care trebuie a cercă se iesă.

De lantiurile cu care sunt legati romani, de mai multe secole, lumea n'a scintu nimicu, precum nici de faptele loru eroice. Soldati vertosi precum sunt romani, omene de ordine, morali si laboriosi necorupti — cum sunt cei mai multi d'intre europeni de eccezele civilisației — virtutile loru au servit a illustră imperiile Rusiei si ale Austriei si a face să se uite cu totul nobil'a loru nație. Inse-si aceste doue Imperii, pentru cătu-va timpu, si-dedera spărișia de a deplini o opera bine-facutoria, pre candu in fapta i impilara indata ce scapara de Turci, cari fusesera adese-ori mai putieni asupratori decât liberatorii crestini. Itali'a mun'a-patria i iută secoli intregi, fiindu-ă erau departati de beseric'a Romana, care combatu semi-lun'a pentru interesul intregei crescentăi: pentru cestiuile unor preoti greci, beseric'a se desbina in Occidentală si Orientală, romani mai aproape de Constantinopole au remas incarcati in beseric'a grece; ceea ce i facă să fie uitati, spre marea loru dauna, de cătu Occidente si prepară acele funeste incalcări a asie numitilor Fanarioti, o casta mai rea decât baronii nemți, pentru că este lipsita de cavale-recele virtuti teutonice suplinindu lips'a loru cu mintiuni, cu insislatuni si cu impilara cea mai rea a poporeloru. Si dintr-insii (fanarioti) se trag unii boeri actuali, straini de tier'a loru si dusmani jurati ai libertății si uimitări romane. Acum'a Itali'a este descepta si cautandu ia trecutulu seu, gasesce că o semintia a sa jace pre malurile Dunarei, amenintata de poternici neamici, desbinata, serva si irapilata!..

Dupa ce s'a emancipatu Itali'a Occidentală trebuie să se elibereze si Itali'a Orientală, care este România. Inse acesta Italia Orientală trebuie să-si desfasoare virtutiele sale barbatesci, imitandu pre Itali'a Occidentală: trebuie să-si insurteșca actiunea sa pentru a sfarimă ale sale lantiuri; trebuie că ea să fie faptoralu principalu alii fătorii confederatiuni latine, exercitandu intre tote ginte latine o neobosita propaganda. Fie care teneru romanu să devina unu Petru Eremitulu alii vechilor cruciate, pentru a pregăti Sant'a-Crucia din care se va nasce Unitatea Lumei Latine. Români apă se dissemineaza intre tote națiunile latine si in acelui-a-si timpu dedându-se studioru să se aplică a cimentă antică inrudire, a chiamă națiunile soror la concordia și a le indupla cu exemplulu loru despre pericolele ce aterna pre capulu toturor si despre necesitatea intrunirei latine la Capitoliu — singurul medilociu de a scapă viitorului si de a restornici, pre cătu sta in potiția astă-di, marirea patriei. Acea cruciata nu trebuie să fie violenta si turbata, ci pacienta si rationala pentru scopulu umanitaru si santu ce lu are in vedere — intocmai că si anticele cruciate ale occidentului. Europa nu poate sătă nepasatoria la renascerea romana, pentru că ea ar' avă o sentinelă incercata a civilizației in partea Orientalului. De sigur Europa ar' devină o expresiune geografica, indata ce marea Germania s'ar redia: adeca indata ce s'ar' incorporă imperiul Austriacu cu Germania Prusaca. Acestu-a-i unu viitor problematicu; inse o alta Sadova ar' face că să fie o realitate istorica. Esistentia imperiului Austro-Ungurescu este o ne-necessitate de vietia pentru Europa: fiind că intre Germania si Rusia stă o a trei'a mare imperatia, care, daca ar' reuști a impacă variele sale nationalităti, ar' devină mai tare decât nu eră inainte de Sadova. Inse spre a se face acesta nu-i decât o singura cale: libertate si egalitate pentru diferitele nationalități. De sigur Vien'a, legătura secularu alii Imperiului, nu va voi nici o data a se cobori să fie unu modestu centru de provincie, trecundu sub domn'a Prusiei. De sigur Ungaria nu va voi se aiba de vecini pre prusienii, precum nici nemții d'in archiducatulu Austriei. Spre a impedeacă acesta nu credem că este nevoie că ea să urmareasca politică de astă-di de absorbire magiaro-teDESCA. A tacă că este o prepotentia nejustificabile, e mai reu — o sorginte de mari pericole pentru Imperiul acestu-a asie de slabu in intru: si i destulu de o eventualitate spre a-lu espune la o ruina sigura; acesta slabitiune internă a Austriei au cufundat-o la Sadova.

Ori cătu de valorosi si bravi aru fi Maghiarii, de si sunt poporu mai multu de cătu cavalerescu, ei sunt in numeru neinsemnatu in comparare cu Romanii; si cifra loru e de totu mica facia cu romanii si cu slavii la olalta si cari astă-di sunt impilati. Victori'a, cu tactica modernă, nu mai este de partea celoru incercati si de antica valoare, ci acelora-a cari au numerul: e destulu a se numără pentru a mesură sortii unei campanie in diu'a de astă-di.

Daca diversele nationalități ale imperiului ar fi nu numai cu numele si in adeveru liberu, cine poate spune cătu de mare ar' devină poterea Austriei? Ea poate a se teme de o parte de Germani, de alta parte de Rusia. Avant-garda despre Rusia sunt Romanii, poporu latinu: voiesce Austri'a să aiba unu bulevardu tare? Voiesce acesta si impreuna cu ea tota Europa? — atunci trebuie că Romanii prin originile

loru latine, cu tota necontinuitatea teritoriului, să intre in Confederationea latina. Cu acesta nu va aveă ore Austria padita frontari'a sa de cătu totu Occidentale latinu? Atitudinea sa ecuivoca, scopurile sale de agresiune contra Romaniei, unde o impinge, voru duce spre dauna sa la o alianta Russo-Romana — infinitata si ajutata de popolii slavi din totu imperiulu.

Si chiaru daca Austria redimata pre Germania ar reusi a-si intinde cuceririle sale pre Dunarea, ore n-ar fi ea de a pururi vasala imperiului germanicu principe ar dobândi aceste intinderi teritoriale? Uita-te că ce i-sa intemplatu in Danemarca aliandu-se cu Prusia? Destulu de bine s'a dăsu, că e mai periculosă amicet'a de cătu chiaru dusmanul lui Bismark. Anglia atâtă de gelosa de Rusia nu ar' trebui să priveasca si ea cu simpatia unu bulevardu latinu in Orient.

Dar' romanii voru face din capulu loru si actiunea loru va isbuti mai bine a indupla Europă, totu-de-un'a fricosa si necutesatoria.

Press'a romana a incepătu unu activu apostolatu in favorea confederatiunei propuse de noi. Asemenea "Aliantă Latino-Rusa" era pre unu generosu francesu Robin, care poate să deschida calea unei propagande latine in Francia, tiera lesne de inflacaratu si in care nobilele pasiuni si-facu drumulu cu taria. Cele mai nepasatorie tiere latine sunt Spania si Portugalia, inse acolo sunt doue popore ce avura unu timpu de marire in lume si cari sunt ambitiose de a o redobandi; nici că potu să ajunga la acesta altu-feliu de cătu rediemendu-se pre rasa. Posesiunile loru afara de Europa si standardulu loru pre mări, voru recascigă stabilitate, din diu'a ce cele cinci standarde voru forma unul poternicu pre culmea capitolului cu poteri unite: „viribus unitis."

In Itali'a vedemai bine de unu anu de candu amu arboratu acestu santu standardu alii confederatiunei, o mana de romanii la Venetia cu o foia periodica Protagonist a scrisa in diversele limbe-latine desvoltandu-se in putinu timpu si asumandu misiuni de a neteză calea pre santă intrunire latina; si noi amu propusu academie latina cu scaunul la Roma, care prin sciuntia să intrunesca tote intelligentile națiunilor latine si daca in Congresulu scientific, pre care Mamiani vră să-lu deschida la Roma, majoritatea ar' ve barbati si inspiratiuni latine, s'ar prepară acelu congresu panlatinu politicu, chiamata discută in forma publica basele pactului federal care ar tribui să fie pentru Europa a gajiu de ordine, de stabilitate si de progresu.

Să lucramu deci, toti cu inima in domulu si vomu reusi in acesta unire combatuta astă-di de prepusuri putinu reu si de străin, este de a crea o piuina a latine din care se va nasce con-scientia latina si apoi unitatea politica a lumii latine!

Naseudu, in 20. sept. 1872.

[Periculum in mora.] Daca esiste in tota monarcia ostrunguresca vre-unu tienutu, care se potu numi romanescu in intielesu strinsu alii Coventului, apoi acelui-a si districtulu Naseudului, a carui naționalitate astă-di e amenintata. Periculu ince nu vine cum si-lu-inchipuesc unu din cauza politica; regimulu de astă-di său ori care alta partida, care ar' veni la potere, nu e in stare a des-nationaliză. O suta de ani a fostu la noi regimulu despoticu militare cu limb'a germana, si totu-si poporul a remas asie de romanu cum a fostu. Astfelui neci astă-di periculu nu va veni din acea parte, de care se temu unu. Periculu din alta parte e multa mai aproape de cum se cugeta, si, dorere, la noi sunt multi, cari nu-lu cunoscu; sunt multi cari judeca dupa momentu si nu si-ieu osteneal'a a cugetă la venitorulu celu mai de aproape, si sunt altii, cari pentru unu blidu de linte voru a vinde dreptulu de antăi'a nascere.

Periculu, de care me temu eu si cu mine toti cari judeca lucrulu nu numai din punctu de vedere alii cascigului momentanu, este asiediarea unui capitalu enormu in districtulu nostru. Căte sunt folosele cari si-le explica unii, amblanu de subsbra cu agentii tramezi de cătu proprietari de capitaluri si lucrandu că să se pota asiedă aici? Căti bani nu voru capetă comunele pentru padurile, cari astă-di se devasteaza fără folosu său chiaru putrediesc nefolosite? Căti filii districtului nu se voru aplică in posturi grase? etc. Ei! dar' cugeta ore respectivii si la aceea, că in dieci ani, său celu multu in doue-dieci, in locu de Salantia vei audi Salantzab, in locu de Naseudu Nussdorf? Ore cugeta ei la aceea, că unu capitalu că acelui-a in duoani potu cuprinde tote locurile mai bune in districtu. E dreptu că comunele voru avă atunci venita, inse cine va forma comunele, a buna sem'a nu romanii, căci ei voru fi scosi din mosiele loru si totu ei le voru lucră, inse că dăieri.

Banc'a care voiesce a operă eu capitalulu seu dupa cum se dice 800 milioane in orientulu Transsilvaniei este comercială, asie discu agentii ei, asie credu cei lesne creditori, prin urmare n'avemu de a ne teme nemicu, că dora are alte intentiuni. Asie să fie, asie si creda cine voiesce, fia din convincere, fia din interesu, eu inse privesc asiediarea acestui capitalu in districtulu Naseudului de unu antepostu alii germanisarei. Planurile cele adeverate se voru vedé mai tardi, de-cum-va li va succede a pune man'a pre districtu, aceleia nu se facu in biereriu Nasendului, neci in Pest'a său

Vien'a, ci, după cum credu eu in Beroliu. Asiediarea loru aici este numai unu pasiu pentru a contribui la realizarea ideei celei mari, de a estinde germanismul pâna la Marea Negra. Se fia ori căte legi cătu de apesatorie, ele totu-si nu voru fi in stare a face aceea, ce potu face astă-di banii. Pentru aceea in interesulu esistentiei naționale a districtului provocu pre toti fiu acelui-a, că să lase frcarele seci politice, cari nu aducu nici unu folosu, pentru alte tempuri, candu nu vomu fi amenintati că astă-di; să puna umeru la umeru si să impedece pericolul ce ne amenintă. Aiba grige acei-a, pre cari i-a chiamatu increderea publica in fruntea districtului, că nu cum-va să li se pota impută, că nu au corespunsu increderei puse in ei; aiba grige fruntasii comunelor; aiba grige toti acei-a, cari au luptat si lupta pentru esistentia districtului, că nu cum-va mane alalta să se afle cu districtu romanescu fără naționalitate romanesca. Apuce la mana tote medilocele pentru a preventi reul, si inca de tempuriu, căci pericolul e aproape si tota intarfera e o eroare neescusabile. Am dăsu si cu acesta mi-am facutu detori'a că fiu alu districtului romanescu alu Nașendului.

Puritanu.

VARIETATI.

*. (In Buenos-Ayres) in Americ'a, cele mai multe negoție se facu calare. Chiaru si cersitorii calarescu prin strade, si fără să se misce din situa, botu cu bat'a la usi'a binefactorilor loru si că superbi calareti primescu ce li se dă.

*. (Deputatiune la Thiers) In dilele de curundu 24 matrone imbrilate in doliu s'au presintatui inaintea lui Thiers, presiedintele republicei franceze, d'intre cari vorbitorea i-a immanuatuna collectiune de 60.000 franci, spre rescumperarea provinciilor franceze anexate la Germano-Prussia. Primesce, dlu meu, disse jalnic'a domna versandu lacrime, acesti oboli ai vedovelor si orfanelor din Strassburg, dreptu documentu, că ele si in catenele de la Strassburg adora Francia, si că numai de ea voiesca să se tienă. Thiers a respunsu forte emotionat si strins man'a ba-carei matrone din deputatiune.

*. [Universitatea de Cluj] se va deschide la inceputul lunei lui Noemvre.

*. (Transmutare) Prin decretu alii ministrului de justitia comunitatea Félix, din districtulu Fagarasiului, in cele judecătorie de la 1 oct. a. c. nu se va mai tienă de judecătorie a Cetății-de-Balta si de cea a Fagarasiului.

*. După unu telegram in Berolinu, baronul Radowitz, consul generalu prusescu in Bucuresti, e rechiamat in postulu seu, er' in locul lui si numitul consiliariul de legatiune Pfuel.

*. [Armata teleculor trei imperatori europeeni] numera aproape la 3.500.000 fectori, 700.000 cai si 6.600 tunuri. Aceasta potere gigantica se imparte in modulu urmatoru; Russi'a are 1.362.434 fectori, 324.760 a si 2084 tunuri; Austria 863.051 fectori, 132.232 cai si 1424 tunuri, si Germania: 1.152.506 fectori, 239.314 cai si 2022 tunuri.

*. (Chiarificare) Dupa informatiunile ce ne-au sositu, multa bantuită comunitate Galatiu, in care tota moșia si avea a 115 familie romane a devenit pred'a unui focu infricosat, este Galatiu din tierra Oltului de langa Fagaras.

*. [Inventiunea amenintatorie] S'a inventat unu micu aparatu fotograficu, care are form'a unui pistolu de busunar. Intalnesci o dama care t-i place, scoti pistolul indata, o ochesci in facia, tragi cocosiul si — pâna ce ea se aiba timpulu de a se spari — o puni in busunar. Ce de indiscretiuni au să se mai comita!

*. [Ecomunicatie] Cei mai multi laici, pâna acum'a, erau de parere, că numai innalți functionari bisericesci se obicinuesc a anatemisă. Ionu Recher, poternicul jude comunale din Gross-Lasseln, langa Segisior'a, dilele trecute inca a facut una escomunicatiune, oprindu pre docentele si fetul bes. alu acelei comune Arads d'a mai cercetă serbitiul divinu, din cauza, că a cetezatu a aduce de pre loculu seu propriu vre-o căti-va tulgi de cucuruzu, fără licența autocratului toturor locuitorilor din comuna. Aceasta escomunicatiune inse capeta o facia cu atâtua mai tragicomica, daca se considera, că severul jude comunale din Gross-Lasseln, dieu, nu este vre-unu atare ultramontanu, ci credinciosu acuratul bisericei evanghelice luterane, care de altmertea apoi va si să mai bine, de la care papa protestant a primitu jus excommunicandi.

*. (Dupa sciriile) ce transpira din cercurile guvernamentale, delegatiunile imperiului ostrungurescu si-vor termina lucrările pâna la 15. octombrie a. c.

*. [Un moment originalu] In cimitirulu "Pare a Chaise" din Parisu se gasesc unu monument de piétra, ce are form'a originala a unei colosale picature de lacrimă. Elu făcă dedicat de cătu unu barbatu socie sau portă urmatorul inscriptiune in limb'a franceza: „Judecati după acesta, cătu m' iubitu-o!"

*. (Postul imperial Napoleonu de naștere a tribunului) Cunoscutul tipograf

